

تأثیر حضور اتباع افغانی بر احساس امنیت شهروندان شهرستان دماوند

هادی امیدی^۱

از صفحه ۱ تا ۲۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۳۰

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی شناخت میزان تاثیر حضور اتباع افغانی بر احساس ناامنی شهروندان شهرستان دماوند است، جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شهروندان دماوند می باشد. با روش نمونه گیری تصادفی ساده $n=203$ نمونه انتخاب، و با توزیع پرسشنامه اطلاعاتی در خصوص میزان احساس امنیت شهروندان دماوند از حضور اتباع افغان در شهرستان و بکارگیری آنان در کارهای مختلف جمع آوری شد. از آنجائی که از پرسشنامه استاندارد استفاده گردید پرسشنامه ها از روائی برخوردار بوده به منظور تعیین پایایی پرسش نامه قبل از توزیع نهایی آن یک مطالعه مقدماتی، بوسیله توزیع پرسش نامه بین ۳۰ نفر از مشتریان بانک صورت گرفت، و سپس از طریق نرم افزار SPSS آلفای کرونباخ پرسش نامه مصاحبه گردید که مقدار آن برابر با ۰.۸۷ می باشد. فرضیه ها به دو فرضیه اصلی و سه فرضیه فرعی صورتبندی گردید که شامل ۱: حضور اتباع افغانی، موجب کاهش امنیت می گردد. ۲- ارزیابی پیمانکاران از امنیت مالی، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان است.

سپس فرضیات با روشهای آماری ناپارامتری دوجمله ای و فریدمن به کمک نرم افزار آماری SPSS آزمون گردید نتایج حاصل از تحقیق نشان می دهد که اولاً، هر سه فرضیه فرعی که امنیت جانی و مالی و اخلاقی را مورد آزمون قرار گرفت فرضیه H_0 رد گردید لذا فرض صفر فرضیه اول نیز رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی، احساس امنیت نمی کنند. ثالثاً، با توجه به این که سطح معنی داری محاسبه شده کمتر از پنج درصد است ($sig \leq 0/05$) لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی این که ارزیابی پیمانکاران از امنیت مالی، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان نیست.

واژه های کلیدی: احساس امنیت، مهاجرت، اتباع افغانی، امنیت اخلاقی، امنیت جانی، امنیت مالی

^۱- کارشناس ارشد مدیریت دولتی گرایش منابع انسانی دانشگاه آزاد واحد فیروزکوه

بیان مسئله

سلامت افراد جامعه دارای دو بعد اجتماعی و روانی است این دو مولفه رابطه متقابل و دو سویه با هم دارند هرکدام از این ابعاد دچار بیماری یا اختلال گردد بعد دیگر را نیز متاثر خواهد ساخت. امنیت از ارزشها و عناصر اساسی هر جامعه است و میزان آن نشان دهنده میزان سلامت اجتماعی و روانی است. بدون وجود امنیت ادامه حیات ارگانیسم اجتماعی، میسر نیست احساس امنیت بعدی است از سلامت روانی که خود متاثر از عوامل اجتماعی است و در عین حال بر سلامت جامعه تاثیر می گذارد.

در عین حال امنیت یکی از نیازهای بشر است و بدون وجود آن بستر توسعه ی موزون و همه جانبه فراهم نمی گردد میزان احساس امنیت نیز به اندازه وجود آن اهمیت دارد. زیرا واکنش هایی که فرد در جامعه در قبال عدم امنیت از خود بروز خواهد داد تابع میزان دریافت و ادراک او از امنیت خواهد بود ضمن آنکه امنیت فردی و اجتماعی یکی از اساسی ترین نیازهای انسان برای رسیدن به رشد و کمال است. امنیت فردی حالتی است که در آن فرد فراغ از ترس آسیب رسیدن به جان، مال و یا آبروی خود و یاز دست دادن آنها زندگی می کند.

تجلی ایمنی در اجتماع به صورت آسایش و آرامش رفتاری است که اگر در این مسیر به هر دلیلی مانعی وارد شود و انسان نتواند نیازهای خود را برآورده کند ناکام می شود و احساس نارضایتی به او دست می دهد تجلی این حالت روانی در بیرون به صورت رفتار و اعمال خشونت آمیز جلوه می کند.

اما احساس امنیت در یک جامعه به همان اندازه مهم است که وجود امنیت در آن جامعه، به گونه ای که برخی از کارشناسان وجود احساس امنیت را مهم تر از وجود امنیت در آن جامعه می دانند. احساس امنیت در یک جامعه به احساس امنیت روانی شهروندان از میزان وجود یا عدم وجود جرم و شرایط جرم خیز در آن جامعه باز می گردد و در شرایط عادی هر مقدار فراوانی جرم و شرایط جرم خیز بالاتر باشد احساس امنیت شهروندان پایین تر است. ولی این احساس ناامنی صرفا منبعث از عدم وجود امنیت در آن جامعه نخواهد بود ممکن است در جامعه ای امنیت وجود داشته باشد لیکن شهروندان آن احساس امنیت نکنند و بالعکس. پس می توان نتیجه گرفت که احساس امنیت اگرچه با میزان جرایم و شرایط جرم خیز در جامعه ارتباط دارد ولی به عوامل دیگری همچون توانایی و عملکرد نهادهای تامین کننده امنیت، حضور مهاجرین و اتباع بیگانه با فرهنگ عامه جامعه و ... بستگی دارد. با توجه به تعریف احساس امنیت، زمانیکه فرد احساس کند در جامعه تعاملات اجتماعی جان، مال، یا سلامتی وی را مورد تهدید و تعرض قرار نمی دهد می

توان گفت که فرد دارای احساس امنیت است. این احساس امنیت از طریق اعتماد به ارگانه‌های تامین کننده امنیت اعم از دولت، مدرسه، نظام اقتصادی، خانواده، شبکه دوستان، اقشار مختلف تشکیل دهنده اجتماع و .. تامین می شود. بنابراین درجه اعتماد ورزی فرد به دیگران مشخصه مناسبی برای تعیین درجه احساس امنیت وی تلقی می شود. از سویی دیگر، همان گونه که از تعریف احساس امنیت بر می آید، در صورت وجود خطر جانی، مالی و یا سلامتی در تعاملات اجتماعی، احساس ناامنی به سراغ جامعه می آید. در همین راستا طبق برآوردهای صورت گرفته، حدود دومیلیون سیصدو پنجاه هزار مهاجر افغانی در ایران ساکن هستند که یک میلیون و ششصد هزار فرصت شغلی را اشغال کرده اند و نود و یک درصد از این افراد نیز دارای تخصص نیستند با توجه به این آمار می توان به سادگی احساس ناامنی روانی و اجتماعی را در میان شهروندان ایران بخصوص مناطق افغانی نشین مشاهده کرد در کنار آن هزینه های سالیانه انتقال اتباع افغانی به خارج از کشور و ایجاد شغل های کاذب در این شرایط و مبالغ هنگفتی که برای تردد این افراد باید در دستگاه های مختلف اختصاص یابد نیز از دیگر مسائلی است که می تواند بر احساس ناامنی شهروندان ایرانی تاثیرگذار باشد. ضمن آنکه در کنار تمام این نابسامانی ها افزایش میزان گرایش ازدواج اتباع افغانی با ایرانیان بخصوص مردان افغانی با زنان ایرانی و مراجعت افغانه به کشورشان بعد از بهبود وضعیت امنیت افغانستان و از هم پاشیدگی خانواده و تولد فرزندان دو رگه ایرانی-افغانی، از دیگر چالش های موجود است. ضمناً از دیگر مسائل مربوط به حضور آنان در ایران، بحث امنیتی حضور افغانه در ایران می باشد که از موارد جدی است که با دقت در عوامل بروز جرایم می توان به آن پی برد. بر اساس آمار موجود در ۷۰ درصد از جرایم خشن افغانه به صورت مستقیم و غیر مستقیم نقش داشته و اکثر با ندهای مواد مخدر نیز به دلیل تولید این مواد در افغانستان، افغانه حضور دارند(ترابی، ۱۳۸۵، ۹۶). از آنجایی که این افراد به صورت غیرمجاز وارد کشور می شوند و هویت واقعی خود را معرفی نمی کنند لذا نمی توان بانک اطلاعاتی در خصوص نام، محل زندگی و کار آنها جمع آوری کرد. مجموعه عوامل فوق می تواند عاملی باشد که شهروندان ایرانی، امنیت خویش را در خطر دیده و احساس امنیت ننمایند بر همین اساس این پژوهش با نظر به حضور جمع کثیری از افغانه در ایران و به ویژه در شرق استان تهران و شهرستان دماوند در پی بررسی احساس امنیت شهروندان این قسمت از کشور نسبت به حضور و نقش اتباع افغانی در آن است. از آنجا که احساس امنیت، احساس مبتنی بر ویژگی های فردی و اجتماعی به صورت توأمان می باشد و به طور قطع موقعیت فرد به لحاظ ویژگی های زمینه ای در میزان احساس امنیت او اثر می گذارد در این تحقیق ویژگی های زمینه ای شهروندان هم بررسی

شده است. بنابراین مسئله اساسی عبارت از این است که آیا حضور اتباع افغانی موجب کاهش امنیت می‌گردد؟ و نیز آیا ارزیابی پیمانکاران از امنیت مالی، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان است؟

فرضیات تحقیق

فرضیات اصلی

- ۱- حضور اتباع افغانی، موجب کاهش احساس امنیت می‌گردد.
- ۲- ارزیابی پیمانکاران از احساس امنیت مالی، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان است.

فرضیات فرعی

- ۱- حضور اتباع افغانی، موجب کاهش احساس امنیت جانی می‌گردد.
- ۲- حضور اتباع افغانی، موجب کاهش احساس امنیت مالی می‌گردد.
- ۳- حضور اتباع افغانی، موجب کاهش احساس امنیت اخلاقی می‌گردد.

ادبیات نظری تحقیق

تعاریف نظریه پردازان از مفهوم امنیت:

امنیت در لفظ به معنای «بدون دغدغه» است. واژه امنیت در کاربرد عام به معنای رهایی از مخاطرات مختلف است. فرهنگ اکسفورد این واژه را با عبارت زیر تعریف کرده است. «شرایطی که در آن یک موجود در معرض خطر نبوده یا از خطر محافظت می‌شود» (کینگ ۱ و موری ۲، ۱۳۸۳: ۷۸۷).

تعاریف مندرج در فرهنگ لغات درباره مفهوم کلی امنیت، بر روی «احساس آزادی از ترس» یا «احساس ایمنی» که ناظر بر امنیت مالی و روانی است، تاکید دارد. (ماندل، ۱۳۷۹: ۴۶).

ولفرز (۱۳۸۰) امنیت در معنای عینی آن یعنی فقدان تهدید نسبت به ارزش‌های کسب شده و در معنای ذهنی یعنی فقدان هراس از اینکه ارزش‌های مزبور مورد حمله قرار گیرد.

ماندل (۱۳۷۹)، امنیت شامل تعقیب روانی و مادی ایمنی است و اصولاً جزء مسئولیت حکومت هاست تا از این تهدیدات مستقیم ناشی از خارج، نسبت به بقای رژیم‌ها، نظام شهروندی و شیوه زندگی شهروندان خود ممانعت به عمل آورند.

کلمنتس (۱۳۷۷)، معنای لغوی امنیت را به شرح ذیل جمع بندی و خلاصه کرده است: «رهایی از خطر یا مخاطرات و لطمات، ایمنی روانی رهایی از تردید یا هراس، مشوش نبودن، نبودن احتمال ناکامی، چیزی که ایمنی می‌دهد و اطمینان می‌بخشد».

بوزان(۵۴،۱۳۷۸)، معتقد است که تعاریف لغوی امنیت عبارتست از حفاظت در مقابل خطر(امنیت عینی)، احساس ایمنی(امنیت روانی) و رهایی از تردید(اعتماد به دریافت های شخصی) است. چلبی(۱۰۷،۱۳۸۵)، به شکل مشابهی استدلال می کند که امنیت یکی از حقوق جمعی است که جامعه برای شهروندان خود و هر آن کس که در آن به سر می برد فراهم می کند. علی(ع) در آنجا می فرماید که:

* (لا نِعْمَةَ أَهْنًا مِنَ الْأَمْنِ) * هیچ نعمتی گواراتر از امنیت نیست.

در جای دیگر می فرماید که:

* (رِفَاهِيهِ الْعَيْشِ فِي الْأَمْنِ) * اصل و اساس زندگی امنیت است.

و یا * (شَرُّ الْبِلَادِ بَلَدٌ لَا أَمْنَ فِيهِ وَ لَا خُضْبٍ) * بدترین شهرها، شهریست که در آن امنیت و سرسبزی نباشد. (گلزاری، ۱۳۸۰: ۴۶).

احساس امنیت در فقه سیاسی شیعه

ارتباط سخت و تنگاتنگی که میان فقه سیاسی(که تنظیم کننده روابط اجتماعی مسلمانان است) و امنیت وجود دارد سبب شده است که بخش پذیری امنیت بر حسب پذیرش روابط مسلمان ها باشد به هر مقداری که بتوان روابط را بخش و تقسیم نمود به همان مقدار می توان امنیت را بخش و تقسیم کرد زیرا در کنار هر بخشی از رابطه، بخشی از امنیت باید باشد و تا امنیتش محقق نشود آن رابطه نیز بوجود نخواهد آمد.

و از آنجایی که می توانیم روابط را به انواع گوناگونی مانند: روابط اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، قضایی، اداری، نظامی و خارجی ارائه نماییم، امنیت را نیز می توانیم به همین بخش ها تقسیم کنیم.

در همین راستاست که احساس امنیت موضوعی به شرح موضوعاتی چون احساس امنیت اجتماعی، احساس امنیت فرهنگی، احساس امنیت اقتصادی و ... مطرح می شود.

بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت از دیدگاه فقه اسلامی

به طور کلی دو دسته عوامل بر احساس امنیت اثر می گذارند: ۱- عوامل فردی ۲- عوامل اجتماعی - حکومتی.

در زمینه عوامل فردی باید توجه داشت که اگر انسان مقهور تکانه های نفسانی خود باشد، اگر خشم، شهوت، حرص، طمع، بخل و ... بر او حکومت کند، هرگز به آرامش و امنیت دست نمی یابد.

در زمینه عوامل اجتماعی- حکومتی هم باید گفت که: یک دولت با ثبات، مشروع و مقتدر بهترین منبع احساس امنیت است، ولی اگر خود دولت دچار مشکلاتی باشد، امنیت افرادش را دچار مخاطره می سازد. تهدیدات دولت یا ناشی از وضع و اجرای قوانین داخلی یا ناشی از اقدامات سیاسی- اداری مستقیم، علیه بعضی از افراد و گروه هاست و یا ناشی از روابط خارجی دولت است. اگر دو زمینه عمده فردی و اجتماعی را به معنای حکومتی و دولتی در نظر بگیریم انسان های تربیت نشده، انسان هایی که ناامنی درونی دارند، انسان های اسیر وابستگی ها و تکانه ها، می توانند عامل ناامنی باشند. (گلزاری، ۱۳۸۰)

عوامل ایجاد احساس ناامنی

همانگونه که پیشتر بیان شد ابعاد احساس امنیت عبارتست از روانی فکری، اقتصادی، جانی، اخلاقی و اقتصادی. بنابراین عوامل متعددی را می توان در افزایش و یا کاهش احساس امنیت در شهروندان برشمرد که ذکر تمامی آنها در این متن نمی گنجد، لذا سعی خواهد شد به اختصار به برخی از عوامل موثر بر احساس امنیت پرداخته شود. ذکر این نکته ضروری است که وقوع دسته ای عوامل خواسته یا نا خواسته، با اراده یا بی اراده، هدفمند و یا اتفاقی، احساس امنیت را در شهروندان تحت تاثیر قرار می دهد، امید به آینده و یا یأس را در باور آنها بوجود آورده موجب اختلال رفتار در فرد و اجتماع و عدم اعتماد به سیستم حکومتی و فروپاشی انسجام اجتماعی گشته و نهایتاً بستر مناسبی برای بی نظمی اجتماعی می گردد (بلندیان، ۱۳۷۹: ۲). بنابر آنچه گفته شد می توان عوامل ایجاد و تلقین احساس ناامنی را به شرح ذیل بررسی کرد:

الف- عدم وجود عینی و عملی ناامنی در سطح جامعه.

الف - کاهش باور عمومی نسبت به مجریان برقراری و حفظ نظم و همچنین نسبت به رفتار و کردار مدیران و مسئولان.

ب- رواج پدیده شایعه در بین مردم.

ج- فقدان نظام آموزشی و اطلاع رسانی فعال جهت ارتقاء دانش و بینش امنیتی جامعه.

رسانه ها به دلیل تاثیرگذاری بر اذهان و باورهای مردم نقش قابل توجهی در احساس امنیت دارند. بنابراین انتشار هرگونه خبر، اظهارنظر، تحلیل، آمار و تولید برنامه باید با دقت فراوان، وسواس و بررسی کارشناسی انجام گیرد تا موجب احساس ناامنی در شهروندان نگردد.

پدیده مهاجرت

مهاجرت عبارتست از جابجایی مردم از مکانی به مکان دیگر به منظور کار یا زندگی. مردم معمولاً به دلیل دور شدن از شرایط یا عوامل نامساعد دورکننده آب ، فقر، کمبود غذا، بلایای طبیعی،

جنگ، بیکاری و کمبود امنیت مهاجرت می کنند. دلیل دوم می تواند شرایط و عوامل مساعد جذب کننده ای مانند امکانات بهداشتی بیشتر، آموزش بهتر، درآمد بیشتر و مسکن بهتر در مقصد مهاجرت باشد.

مهاجرت حرکت انسان ها در سطح جغرافیاست که با طرح قبلی صورت می گیرد و به تغییر محل اقامت آنها برای همیشه و یا مدت طولانی می انجامد. (ساروخانی، ۱۳۷۰: ۴۵)

کوبین (۱۳۸۵، ۲۸۴)؛ مهاجرت را پدیده ای می داند که به دلایلی از قبیل ناکافی بودن عرضه مواد غذایی در یک منطقه خاص، تعقیب و آزاد عقیدتی و یا سیاسی، جنگ، نفرت ها و خصومت های قومی و ملی صورت می گیرد.

در لغت نامه جمعیت شناسی آمده است، مهاجرت شکلی از تحرک جغرافیایی یا مکانی جمعیت است که در بین دو واحد جغرافیایی انجام می گیرد. (امانی و دیگران، ۱۳۵۴: ۷۱)

اگرچه مهاجرت بشر برای مدت صدها هزار سال وجود داشته و دارد، «مهاجرت» در مفهوم مدرن به حرکت و کوچ افراد از یک ملیت یا کشور به کشور دیگر، که در آنجا شهروند نیستند، محسوب می شود.

بررسی علل آوارگی اتباع افغانی به ایران

در این بخش، به بیان علل آوارگی افغانه به ایران پرداخته شده است:

البته در اینجا فقط اوضاع و احوال افغانستان از برخی جهات که مهم تر به نظر رسیده ارائه می گردد، زیرا بیان اینکه آیا واقعاً علت های اقتصادی، سیاسی یا فرهنگی منجر به مهاجرت عده کثیری از مردم افغانستان شده و اینکه کدام علت ارجح تر و مهم تر به نظر می رسد خود مستلزم یک تحقیق اجتماعی با طیف گسترده ای است که در این متن نمی گنجد.

ابتدا لازم است به بررسی وضعیت جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی افغانستان نگاهی بیاندازیم؛ افغانستان که به نام های آریانا، خراسان و افغانستان از آن یاد شده است، سرزمینی است کوهستانی و محصور در خشکی در محدوده آسیای میانه. مساحت آن ۶۴۹۰۰۰ کیلومتر مربع و طول مرزهایش حدود ۵۸۰۰ کیلومتر است. در قسمت مغرب ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترک با ایران دارد.

محققان افغانستان را موزه ای از نژادها و ملل گوناگون می دانند در این موزه بزرگ ساکنان اولیه در کنار تازه واردان سکونت دارند. نژاد سفید و نژاد زرد از مهمترین نژادهای افغانستان به حساب می آیند. زبان رسمی مردم افغانستان فارسی است. این کشور با دو میلیون نفر یعنی ۱۶ درصد کل جمعیت که به صورت ایلاتی زندگی می کنند از حیث تفوق، زندگی ایلی و قبیله ای بر بخش های

مختلف آن حائز مقام اول در جهان است. این کشور در ردیف فقیرترین کشورهای جهان به شمار می رود. ولی از جهت منابع غذایی خودکفاست؛ و جزو کشورهای گرسنه به شمار نمی رود. زیرا از هر ۱۰ نفر ۸ نفر به کشاورزی می پردازند، و سالانه سه میلیون تن گندم تولید می کنند و ۲۶ درصد زمین های آن قابل کشت است. (شیخی، ۱۳۷۵)

در ادامه آنچه گفته شد علل مهاجرت اتباع افغانی به دلایلی چون تصفیه مراکز دولتی و آموزش عالی از مخالفان، اصلاحات انقلابی برای تغییر زیرساخت های اجتماعی، شروع جنگ داخلی، سربازگیری اجباری، بمباران و قتل عام بیشتر نظامیان، نقض حقوق بشر، انهدام مراکز اقتصادی و سیاست زمین سوخته، مداخله شوروی و مقاومت منفی و پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و شعار امت واحد اسلامی صورت گرفته است.

بیشتر آوارگان افغانی به کشورهای همسایه به خصوص ایران و پاکستان عزیمت نموده اند. در واقع بیشترین درصد و میزان آوارگان افغانی توسط کشورهای ایران و پاکستان پذیرفته شده اند. که این امر به نوبه خود به دلایلی از قبیل زیر می باشد:

الف- وجود مرز طولانی.

ب- اشتراک مذهبی و دینی بین مردم این دو کشور با مردم افغانستان.

ج- مخالفت هردوی این کشورها با استقرار نظام کمونیستی و پشتیبانی از مجاهدین افغانی و نهضت مقاومت.

د- نزدیکی فرهنگی و زبانی بین گروه های مهاجر با این کشور و نزدیکی این کشور به افغانستان امکان بازگشت سریع به وطن در صورت مساعد شدن شرایط نام برد.

برای بررسی مهاجران افغانی به ایران نگاهی اجتماعی به شاخص های جمعیتی مهاجران می تواند ما را در شناخت بهتر آنان یاری کند.

جدول ۲-۲: مقایسه شاخص توسعه انسانی و اقتصادی ایران و افغانستان در سال ۲۰۰۵

کشور	میانۀ سنی	رشد جمعیت	امید به زندگی	مرگ و میر اطفال از ۱۰۰۰
ایران	۲۰/۷	۱/۲	۶۹/۴۵	۳۵
افغانستان	۱۸	۶/۸	۵۲	۱۵۱

همانطور که در جدول مشاهده می شود ایران از نظر شاخص های توسعه انسانی اقتصادی نسبت به کشور افغانستان توسعه یافته تر است. (احمدی، ۱۳۸۵)

پیامدهای حضور اتباع افغانی در ایران

پیامدهای حقوقی: مسائلی از قبیل: الف) ازدواج های بین مردان و زنان اتباع افغانی و عراقی با زنان و مردان ایرانی و بالعکس؛ ب) اموال و دارایی های اتباع آن کشورها در ایران؛ ج) تعیین تکلیف وضعیت و احوال فرزندان متولد شده آنها در ایران؛ د) ازدواج مردان افغانی و عراقی با زنان ایرانی. پیامدهای اجتماعی شامل: الف) تاثیر بر شخصیت: شخصیت به عنوان نظام تمایلات فردی که طی فرآیند جامعه پذیری حاصل می شود، به طوری که موجود انسانی به هنگام تولد به عنوان نظام ارگانیک چیزی جز ماشین نیاز به ظرفیت های بالقوه نیست و تنها طی فرایند جامعه پذیری و در برخورد با نظام های طبیعی، اجتماعی و فرهنگی آنها را درونی نموده و به تدریج تمایلات گوناگون و در عین حال مرتبط به هم را کسب می نماید و از این طریق حائز شخصیت می شود (ترابی، ۱۳۸۴).

حال اگر خانواده ای که ازدواجش نه از نظر قانون ایران رسمیت دارد و نه فرزندش ایرانی به حساب می آید چگونه می تواند به ثبات هویتی فرزندان متولد شده از خانواده های مختلط اعتماد کرد. این امر یعنی شدت استیصال پذیری و نوسان بین فرهنگ خودی و فرهنگ دیگری که بر فرد تحمیل شده است نیز مزید بر عوامل دیگر است و شخصیت متعادل او را نامتعادل و بحرانی می کند. ب) تاثیر بر کودکان: کودکان بی هویت آن دسته از کودکانی است که از نظر تبارشناسی و موقعیت اجتماعی و فرهنگی با یک بحران هویت روبرو هستند. کودکان بی هویت یا بی شناسنامه و ناشناس به دلیل نامشخص بودن پدر و رها شدن طومار زندگی آنان، در دستان مادر بی پناه و بی سرپرست می باشد.

پیامدهای امنیتی: به طور معمول مهاجرت به دلیل پیامدهای جانبی آن یعنی تغییر ترکیب جمعیتی، پیدایی نیازها و خواسته های جدید و گاه متعارض، مشکلات بهداشتی، اجتماعی و فرهنگی و در نهایت مشکل امنیتی در زمره تهدید به شمار می آید (حیدری، ۱۳۸۳). به دلیل فقر مالی، مهاجران پس از ازدواج در مناطق مهاجرپذیر مستقر می شوند و همین عامل رشد روزافزون بیکاری، حاشیه نشینی و انواع ناهنجاری های عاطفی و روانی را به وجود می آورد (چلبی، ۱۳۸۵).

در پژوهشی که در سال ۱۳۷۵ روی بهداشت آوارگان افغانی انجام یافته است اکثر افغانی ها (۹۰٪) در بدو ورود مبتلای به بیماری های گوناگونی از قبیل سل، مالاریا، امراض پوستی و ... بوده اند. تهدید امنیت فردی زمانی به تهدید اجتماعی تبدیل می شود که این نوع بیماری ها از حالت فردی عبور کرده و بخشی از جامعه را مبتلای خود سازد.

پیامد های فرهنگی: تاثیر ازدواج های مختلط علاوه بر تاثیرهای مخرب اجتماعی و شخصیتی دارای پیامدهای فرهنگی نیز می باشد از جمله آنها می توان به تضعیف هویت ملی اشاره کرد. در این تعریف باورها، ارزشها، هنجارها و نهادهای فرهنگی، مثل زبان، دین، آداب و رسوم، ادبیات و ... جای دارند و تعلق خاطر افراد به این نهادها و رموز فرهنگی می تواند نشانه هویت ملی باشد. لذا هویت ملی هم به گذشته افراد وصل است و هم نگاه به آینده دارد (هدایت، ۱۳۷۰).

پیشینه تحقیق

در تحقیقی با موضوع «مهاجرت و امنیت ملی» اصلانی (۱۳۸۸) به بررسی مقوله امنیت و ارتباط آن با مهاجرت می پردازد. هدف اصلی این پژوهش تعیین اثرگذاری پدیده مهاجرت بر مؤلفه های اجتماعی امنیت ملی و آزمون رابطه ی متغیرهای اجتماعی پدیده مهاجرت در کشور با امنیت ملی طی سه دهه اخیر است. مفهوم شناسی مهاجرت که بخش های مختلف آن فصل عبارتند از: مبانی نظری مهاجرت، نظریه ها و مدل های مهاجرت روستایی، نظریه های روابط شهر و روستا، مدل های رایج در روابط شهر و روستا، نظریه های مکان مرکز، انواع مهاجرت، توسعه و نقش آن در تشدید مهاجرت، مهاجرت و حاشیه نشینی، امنیت ملی و امنیت اجتماعی می باشد. . پس پژوهش فوق به روند شناسایی تاریخی مهاجرت پرداخته است و شامل بخش های ذیل است:

الف) روند مهاجرت در جهان.

ب) روند مهاجرت داخلی ایران؛ دوره اول مهاجرت، دوره دوم مهاجرت، دوره سوم مهاجرت، دوره چهارم مهاجرت.

در ادامه این پژوهش به بررسی موضوع و محیط و بستر شناسایی مهاجرت پرداخته است که این بخش متشکل از بخش هایی به شرح ذیل است: اثرات و پیامدهای مهاجرت در ایران، تاثیر توسعه بر روند مهاجرت های داخلی، شهرنشینی و تحرک جغرافیایی در ایران، تاثیر تغییرات شبکه های شهری در تشدید مهاجرت های داخلی، مروری بر تحولات اجتماعی، اقتصادی و جمعیتی معاصر در ایران، مهاجرت به مناطق شهری و تاثیر آن بر افزایش جمعیت شهرها، تاثیر روند مهاجرت و گسترش شهرنشینی، مهاجران و آسیب پذیری های اجتماعی، پیامدهای اجتماعی مهاجرت.

با توجه به اینکه این پژوهش می تواند نقش مطلوبی را در تولید ادبیات مسائل اجتماعی و یا سطح تحلیل راهبردی برای اعتلاء و بهره برداری های سازمان های راهبردی کشور داشته باشد، مخاطبان آن مدیران راهبردی، مرکز آمار ایران، اساتید و دانشجویان مرتبط با حوزه های مهاجرت

و امنیت ملی، مشاوران عالی در مراکز خط مشی و سیاست گذاری، حوزه علمی- تحقیقاتی و پژوهشی هستند.

«پیامدهای ازدواج زنان ایرانی با اتباع بیگانه» عنوان تحقیقی است که توسط سیدشکری و استاد رحیمی (۱۳۸۷) صورت گرفته است. این تحقیق بر آن است تا با بررسی پیامدهای ازدواج زنان ایرانی با اتباع بیگانه و به ویژه افغانی در حوزه های: ۱- پیامدهای حقوقی ۲- پیامدهای اجتماعی ۳- پیامدهای امنیتی ۴- پیامدهای فرهنگی به ویژه برخی دیگر از آثار و تبعات اینگونه ازدواج ها بپردازد.

طبق داده های این تحقیق از پیامدهای ازدواج زنان ایرانی با اتباع افغانی افزایش خودکشی (به ویژه زنان ایرانی) بوده است لذا بین ازدواج زنان ایرانی و افغانه و خودکشی آنها (زنان ایرانی) رابطه وجود دارد.

«تاثیر حضور اتباع افغانی بر امنیت عمومی شهرستان ورامین» نیز عنوان تحقیق دیگری است که توسط عبدالوند صورت گرفته و در سال (۱۳۸۹) انجام شده است. این پژوهش در پی روشن کردن تاثیرات امنیتی مهاجرت اتباع افغانی به ایران بخصوص شهر ورامین در قالب اعتیاد، سرقت و مفاسد اخلاقی انجام گرفته و نتایج حاصل نیز نشان داد که مهاجرت افغانی ها به شهر ورامین از جنبه های مختلف تبعات امنیتی منفی بر این شهرستان به بار آورده است به عبارت دیگر می توان گفت که مهاجرت ناگهانی و گسترده از یک مکان جغرافیایی به مکان دیگر با ویژگی های مختلف می تواند امنیت آن را به هم بزند. به همین دلیل بر برنامه ریزان ملی و محلی بایسته است که آنرا مدنظر قرار داده و در طرح های خود آنرا اعمال کنند.

همچنین در پژوهشی با عنوان «تاثیر حضور اتباع بیگانه و نقش آن در امنیت اجتماعی شهرستان قم» که در سال (۱۳۸۷) در شهر قم انجام پذیرفته است نتایج و ابعاد به شرح ذیل حاصل شده است:

- الف) ۷۷ درصد از پاسخگویان امنیت شغلی را پایین ارزیابی کرده اند.
- ب) ۵۰ درصد از پاسخگویان امنیت جانی را پایین ارزیابی کرده اند.
- ج) ۶۶ درصد پاسخگویان امنیت هنجاری را پایین ارزیابی کرده اند.
- د) ۵۵ درصد پاسخگویان امنیت روانی را پایین ارزیابی کرده اند.
- ه) ۷۸ درصد پاسخگویان امنیت فکری و عقیدتی را پایین ارزیابی کرده اند.
- و) ۴۳ درصد پاسخگویان امنیت مالی را پایین ارزیابی کرده اند.

آزمون های آماری به کار رفته در مورد شاخص های مذکور معنی دار می باشد لذا قابل تعمیم به جامعه آماری می باشد.

نهایتاً «بررسی احساس امنیت و عوامل موثر بر آن- مطالعه موردی شهر تهران» عنوان تحقیقی است که توسط امیرکافی (۱۳۸۶) انجام پذیرفته است. این تحقیق از نوع تحلیل ثانویه است و احساس امنیت در میان شهروندان را بررسی می کند. مراکز مختلف نظرسنجی خصوصاً مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران به بررسی و سنجش امنیت در سال های اخیر توجه کرده اند؛ این مطالعات که عمدتاً توصیفی هستند هدفشان این بوده که چگونگی وضعیت احساس امنیت و یا احساس ناامنی و ترس را که در نقطه مقابل آن قرار دارد، شرح داده و دانش ما را در این زمینه ارتقاء بخشند. این تحقیقات به تبیین مسئله پرداخته اند ولی یافته های آنها که به دقت جمع آوری شده است می تواند ضمن مشخص ساختن میزان و دامنه احساس ناامنی و ترس، زمینه مناسبی را نیز برای تبیین آن فراهم سازند. در ارتباط با نکته اخیر، تحقیق حاضر تلاش می کند بر اساس داده های موجود که برای منظور دیگری جمع آوری شده اند تحلیل متفاوتی عرضه نمایند و به شناختی افزون بر گزارش های اولیه دست یابد. تحقیق اولیه از نوع پیمایشی بوده است که در آن با استفاده از شیوه نمونه گیری خوشه ای با ۱۴۷۵ نفر از افراد بالای هجده سال مناطق بیست و دو گانه تهران مصاحبه شده است. تحلیل ثانوی نشان می دهد که متغیر حمایت اجتماعی آثار مؤثر و معنی داری بر احساس امنیت دارد. همچنین بی نظمی اجتماعی و ریسک و مخاطره، تأثیر محسوس و کاهنده ای بر احساس امنیت از خود نشان می دهند.

حال ضمن بهره برداری و توجه به نتایج تحقیقات گذشته، به جهت حضور گسترده اتباع افغانی در شهری مثل دماوند در حوزه شرق تهران، در تکمیل نتایج قبلی، تحقیق حاضر به بررسی تأثیر حضور اتباع افغانی بر احساس امنیت شهروندان دماوند پرداخته است.

نوع تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش از نوع توصیفی - پیمایشی است. تحقیق توصیفی - پیمایشی تحقیقاتی را شامل می شود که در آن ها سعی می شود بدون اینکه متغیرهای مستقل دستکاری گردند متغیر های تحقیق توصیف سپس به تبیین متغیر ها پرداخته می شود هدف این است که چگونگی وضعیت احساس امنیت و یا احساس ناامنی و ترس را که در نقطه مقابل آن قرار دارد، شرح داده و دانش ما را در این زمینه ارتقاء بخشند (حسینی و مهدی زاده، ۱۳۹۰).

جامعه آماری

در این تحقیق جامعه آماری شامل کلیه پیمانکاران شهرستان دماوند می باشد که تعداد آن ها برابر ۴۴۰ نفر است.

روش نمونه گیری

با توجه به ویژگی ها و شکل خاص پراکندگی جامعه آماری، روش نمونه گیری تحقیق حاضر از نوع تصادفی ساده انتخاب شد تا همه اعضای جامعه آماری شاخص مساوی در نمونه آماری داشته باشند.

حجم نمونه

برای تعیین حجم نمونه در این تحقیق از جدول مورگان استفاده شده است، که با توجه به تعداد ۴۴۰ نفر پیمانکار تعداد ۲۰۳ نفر نمونه انتخاب گردید.

ابزار جمع آوری اطلاعات

ابزار جمع آوری اطلاعات در تحقیق حاضر پرسشنامه بوده که از پرسشنامه استاندارد احساس امنیت استفاده شده است که دارای ۵ گزینه (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) بوده و طبق طیف لیکرت تنظیم و نمره گذاری شده است.

روش های تجزیه و تحلیل داده ها و اطلاعات

ابتدا اطلاعات مربوط از طریق پرسشنامه جمع آوری می شود و پس از جمع آوری داده ها و متغیرهای در نظر گرفته شده جهت اندازه گیری میزان احساس امنیت شهروندان دماوند از مهاجرت اتباع افغان به این شهرستان، تجزیه و تحلیل با استفاده از آزمون های آماری ناپارامتریک و با به کارگیری نرم افزارهای کامپیوتری excell و SPSS انجام گردید.

یافته های تحقیق

تجزیه و تحلیل سوالات جمعیت شناختی نمونه های مورد مطالعه

در این قسمت، خصوصیات آماری از نظر جمعیت شناختی مورد بررسی قرار گرفته و نتایج به صورت فراوانی، درصد و نمودار آماری، به شرح زیر ارائه می گردد.

جدول ۴-۱ توزیع فراوانی و درصد نمونه های مورد مطالعه بر حسب جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد	درصد تجمعی
مرد	۱۶۳	۸۰.۲۹۵۵۷	۸۰.۲۹۵۵۶۷
زن	۴۰	۱۹.۷۰۴۴۳	۱۰۰
کل	۲۰۳	۱۰۰	

جدول ۴-۲ توزیع فراوانی و درصد نمونه های مورد مطالعه بر اساس میزان تحصیلات

تحصیلات	تعداد	درصد	درصد تجمعی
زیر دیپلم	۱۱	۵.۴۱۸۷۱۹	۵.۴۱۸۷۱۹۲۱۲
دیپلم	۶۲	۳۰.۵۴۱۸۷	۳۵.۹۶۰۵۹۱۱۳
فوق دیپلم	۵۶	۲۷.۵۸۶۲۱	۶۳.۵۴۶۷۹۸۰۳
لیسانس	۵۵	۲۷.۰۹۳۶	۹۰.۶۴۰۳۹۴۰۹
فوق لیسانس و بالا تر	۱۹	۹.۳۵۹۶۰۶	۱۰۰
کل	۲۰۳	۱۰۰	

جدول ۴-۳ توزیع فراوانی و درصد نمونه های مورد مطالعه بر اساس سن

سن	تعداد	درصد	درصد تجمعی
۲۰-۲۹	۸۰	۳۹.۴۰۸۸۷	۳۹.۴۰۸۸۶۷
۳۰-۳۹	۷۸	۳۸.۴۲۳۶۵	۷۷.۸۳۲۵۱۲۳۲
۴۰-۴۹	۳۰	۱۴.۷۷۸۳۳	۹۲.۶۱۰۸۳۷۴۴
بالای ۵۰	۱۵	۷.۳۸۹۱۶۳	۱۰۰
کل	۲۰۳	۱۰۰	

جدول ۴-۴ توزیع فراوانی و درصد نمونه های مورد مطالعه بر اساس وضعیت تاهل

وضعیت تاهل	تعداد	درصد	درصد تجمعی
مجرد	۷۰	۳۴,۴۸۲۷۶	۳۴,۴۸۲۷۵۸۶۲
متاهل	۱۳۳	۶۵,۵۱۷۲۴	۱۰۰
کل	۲۰۳	۱۰۰	

آزمون فرضیه ها

فرضیه اصلی اول: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت می گردد.

فرضیه فرعی اول: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت جانی می گردد.

فرض صفر: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت جانی نمی گردد.

فرض یک: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت جانی می گردد.

$$\begin{cases} H_0: P \leq 0.40 & (\text{احساس امنیت جانی بالا}) \\ H_1: P > 0.40 & (\text{احساس امنیت جانی پایین}) \end{cases}$$

آزمون دو جمله ای

امنیت جانی	طبقه	تعداد	Observed Prop.	Test Prop.	سطح معناداری
گروه ۱	≤ 3	۱۸۷	.۹	.۴	^a
گروه ۲	> 3	۱۶	.۱		
کل		۲۰۳	۱,۰		

a. Based on Z Approximation.

نتیجه آزمون نشان می دهد که با توجه به این که سطح معنی داری محاسبه شده کمتر از پنج درصد است؛ ($\text{Sig} \leq 0.05$) لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی ، احساس امنیت جانی نمی کنند.

فرضیه فرعی دوم: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت مالی می گردد.

فرض صفر: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت مالی نمی گردد.

فرض یک: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت مالی می گردد.

$$\begin{cases} H_0: P \leq 0.40 & \text{(احساس امنیت مالی بالا)} \\ H_1: P > 0.40 & \text{(احساس امنیت مالی پایین)} \end{cases}$$

نتیجه آزمون نشان می دهد که با توجه به این که سطح معنی داری محاسبه شده کمتر از پنج

آزمون دوجمله ای

سطح معناداری	Test Prop.	Observed Prop.	تعداد	طبقه	امنیت مالی
^a	.۴	.۸	۱۶۱	≤ ۳	گروه ۱
		.۲	۴۲	> ۳	گروه ۲
		۱.۰	۲۰۳		کل

a. Based on Z Approximation.

درصد است؛ ($\text{sig} \leq 0.05$) لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی ، احساس امنیت مالی نمی کنند.

فرضیه فرعی سوم: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت اخلاقی می گردد.

فرض صفر: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت اخلاقی نمی گردد.

فرض یک: حضور اتباع افغانی ، موجب کاهش احساس امنیت اخلاقی می گردد.

$$\begin{cases} H_0: P \leq 0.40 & \text{(احساس امنیت اخلاقی بالا)} \\ H_1: P > 0.40 & \text{(احساس امنیت اخلاقی پایین)} \end{cases}$$

آزمون دوجمله ای

سطح معناداری	Test Prop.	Observed Prop.	تعداد	طبقه	امنیت اخلاقی
^a	.۴	.۶	۱۱۶	≤ ۳	گروه ۱
		.۴	۸۶	> ۳	گروه ۲
		۱.۰	۲۰۲		کل

آزمون دو جمله ای

سطح معناداری	Test Prop.	Observed Prop.	تعداد	طبقه	امنیت اخلاقی
^a	.۴	.۶	۱۱۶	≤ ۳	گروه ۱
		.۴	۸۶	> ۳	گروه ۲

a. Based on Z Approximation.

نتیجه آزمون نشان می دهد که با توجه به این که سطح معنی داری محاسبه شده کمتر از پنج درصد است؛ ($\text{sig} \leq 0/05$) لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی ، احساس امنیت اخلاقی نمی کنند.

نتیجه آزمون فرضیه اصلی اول

فرضیه	فرعی اول (احساس امنیت جانی)	فرعی دوم (احساس امنیت مالی)	فرعی سوم (احساس امنیت اخلاقی)
نتیجه آزمون	رد H_0	رد H_0	رد H_0

همانطور که در جدول فوق نشان داده شده هر سه فرضیه فرعی احساس امنیت جانی و مالی و اخلاقی مورد آزمون قرار گرفت؛ فرضیه H_0 هر کدام رد گردید، لذا فرض صفر فرضیه اصلی اول نیز رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی ، احساس امنیت نمی کنند.

فرضیه اصلی دوم: ارزیابی پیمانکاران از احساس امنیت مالی ، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان است.

فرض صفر: ارزیابی پیمانکاران از احساس امنیت مالی ، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان است.

فرض یک: ارزیابی پیمانکاران از امنیت مالی ، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان نیست.

$$\begin{cases} H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 \\ H_1: \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \end{cases}$$

نتیجه آزمون فرضیه اصلی دوم

میانگین		رتبه ها	
		آزمون فرید من	
امنیت	میانگین رتبه	تعداد	۲۰۳
اخلاقی	۱,۴۴	توزیع کای دو	۱۴۴,۴۱۰
جانی	۱,۹۶	سطح معنا داری	.۰۰۰
مالی	۲,۶۰		

نتیجه آزمون نشان می دهد معنی داری محاسبه شده (sig ≤ ۰/۰۵) لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی این که ارزیابی پیمانکاران از احساس امنیت مالی ، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی یکسان نیست.

بحث و نتیجه گیری

در پژوهش حاضر باتوجه به هدف اصلی بررسی نقش حضور اتباع افغانی در کاهش احساس امنیت و بررسی ارزیابی پیمانکاران از احساس امنیت مالی ، جانی و اخلاقی با حضور اتباع افغانی فرضیه های زیر مورد بررسی قرار گرفت:

- ۱- حضور اتباع افغانی موجب کاهش احساس امنیت می گردد.
 - ۲- ارزیابی پیمانکاران از احساس امنیت مالی، جانی و اخلاقی با حضور اتباع یکسان است.
- نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده های پژوهش با ۲۰۳ نفر نشان دهنده آن است که فرضیه اول پژوهش مبنی بر اینکه حضور اتباع افغانی موجب کاهش احساس امنیت می گردد ، به بررسی ارزیابی پاسخ دهنده گان درخصوص حضور اتباع افغانی در دماوند و نگرش جامعه در کاهش احساس امنیت می پردازد به سه فرضیه فرعی صورت بندی شد که نتایج حاصل از فرضیه فرعی اول نشان می دهد که با توجه به این که سطح معنی داری محاسبه شده کمتر از پنج درصد است (sig ≤ ۰,۰۵)، لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی ، احساس امنیت جانی نمی کنند. و همچنین نتایج حاصل از فرضیه فرعی دوم نشان می دهد که با توجه به این که سطح معنی داری محاسبه شده کمتر از پنج درصد است (sig ≤ ۰/۰۵) لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی ، احساس امنیت مالی نمی کنند. و نهایتاً، در آزمون فرضیه فرعی سوم با توجه به این که سطح معنی داری محاسبه شده کمتر از پنج درصد است)

۰/۰۵ ≤ sig) لذا فرض صفر رد می گردد. یعنی پیمانکاران با حضور اتباع افغانی، احساس امنیت اخلاقی نمی کنند.

از آنجائیکه هر سه فرضیه فرعی مربوط به فرضیه اول تایید شده اند، لذا می توان نتیجه گرفت پیمانکاران با حضور اتباع افغانی، احساس امنیت نمی کنند.

محدودیتها

- ۱- عدم تمایل برخی از خبرگان مورد مطالعه جهت پاسخ دهی به پرسشنامه های تحقیق.
- ۲- زیاد بودن تعداد سوالهای پرسشنامه پژوهش نیز سبب بی میلی افراد در پاسخگویی به پرسشنامه می شد.
- ۳- مشکل دسترسی به پیمانکاران با توجه به پراکندگی شرکت ها در سطح دماوند.

پیشنهادات کاربردی

با توجه نتایج تحقیق و وجود دغدغه های مالی، جانی و اخلاقی و مشورت با مسئولان تامین کننده امنیت و افراد خبره پیشنهادات زیر در راستای کاهش این دغدغه ها ارائه می گردد.

پیشنهادات در بعد تامین احساس امنیت اخلاقی

- ۱- در اجرای طرح های طرد اتباع خارجی از طرف مجریان در سطح کلان، تدابیری اندیشیده شود که اتباع افغانی نه صرفاً مردان بلکه در یک چهارچوب قانونی ساماندهی شده زنان نیز به همراه مردان خود طرد و از کشور خارج شوند.
- ۲- تصویب قوانین محکم و بازدارنده قضایی در برخورد با مرتکبین جرایم اخلاقی و منافی عفت از طرف اتباع افغانی و مهاجر.
- ۳- آگاه نمودن اقدار مختلف جامعه توسط مجریان و دست اندرکاران و سازمان های ذیربط و متولی امر در خصوص تبعات سوء ازدواج و ارتباط خانوادگی و فامیلی زنان و مردان ایرانی و افغانی با همدیگر.
- ۴- آگاهسازی اقدار مختلف جامعه و بخصوص جوانان از آسیب ها و بیماری های واگیر، مسری و ناشناخته ای که اتباع افغانی به هنگام ورود به کشور با خود به همراه می آورند و از راههای مختلف امکان سرایت آن وجود دارد.
- ۵- تا حد امکان با انجام کنترل های قانونی و قضایی از وقوع ازدواج های بی قید و بند در بین اتباع افغانی و مهاجر خودداری به عمل آید. تا زمینه برای وقوع جرائم غیراخلاقی کمتر شده و قبح رفتارهای منافی عفت از بین نرود.

پیشنهادات در بعد تامین احساس امنیت مالی

- ۱- اجرای مداوم و موثر طرح های جمع آوری و طرد کارگران افغانی به خارج از کشور از طرف نیروی انتظامی و حمایت اتحادیه های صنفی و کارگری، وزارت کار، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر نهادهای ذیربط از نیروی انتظامی.
- ۲- ممانعت سختگیرانه و محکم از هرگونه کسب مالکیت اتباع افغانی بر اموال غیرمنقول و معنوی و تاحد امکان اموال منقول در ایران توسط مبادی قانونگذاری، قضایی، اجرایی و ثبت رسمی.
- ۳- عدم مسامحه در مجازات پیمانکاران و صاحب کاران متخلف در بکارگیری غیرمجاز کارگران افغانی.
- ۴- آگاه سازی مردم و قشر بازرگان، تجار، کاسب کشاورز، دامدار، ویلادار و... جامعه از عواقب بکارگیری بی قید و بند اتباع افغانی و وقوع جرائم مترتب بر آن همچون سرقت، تخریب اموال، خیانت در امانت و غیره.
- ۵- آگاه نمودن جامعه و شهروندان از نداشتن هویت، ضمانت و آدرس معتبر اتباع افغانی هنگام بکارگیری آنان در جریان انجام امورات مالی و مادی و کسب و کاریشان.
- ۶- همکاری متقابل و متعامل مردم، دولت و کلیه صاحبکاران در جامعه مبنی بر عدم بکارگیری اتباع غیرمجاز افغانی.

پیشنهادات در بعد تامین احساس امنیت جانی

- ۱- توجه افراد جامعه به این نکته که اتباع افغانی دارای هیچگونه هویت نام و نشان و آدرس ثابتی در ایران نیستند. چرا که در صورت فراهم شدن زمینه ارتکاب جرائم خشن و جانی، در ذهن آنان دیگر رعب و ترس از تعقیب و پیگرد نهادهای امنیتی و پلیس دیگر عاملی بازدارنده نخواهد بود. در واقعیت نیز تعقیب قانونی هویت و مکان آنها خیلی مشکل خواهد بود.
- ۲- اطمینان نکردن افراد جامعه در سپردن نوامیس و خانواده خود به اتباع افغانی به عنوان نگهدار و حافظ حتی برای زمانی موقت.
- ۳- عدم مرادده و روابط دوستی و کاری بیش از حد متعارف، با اتباع افغانی به جهت عدم تعلق خاطر به روابط دوستانه با ایرانیان و وجود زمینه بروز جرائم خشن در آنها، چرا که امید آنها به یک زندگی سنتی، منسجم و با آرامش، پائین بوده؛ و چیزی را برای از دست دادن در خود نمی بینند.
- ۴- همکاری مناسب مردم با نیروی انتظامی در صورت بروز جرائم خشن از سوی اتباع افغانی؛ و ناامن نمودن جامعه برای حضور خشن اتباع افغانی در جامعه.

۴- اولویت اجرای طرح های جمع آوری اتباع ولگرد، غیرمجاز و سابقه دار توسط نیروی انتظامی و سازمان های اجرایی و مسئول.

منابع فارسی

- آذر، عادل و مومنی (۱۳۷۶) کاربرد آمار و مدیریت، تحلیل آماری. تهران: انتشارات سمت.
- احمدی، علیرضا، (۱۳۸۵) بررسی وضعیت اقتصادی، اجتماعی، مهاجران افغانی در ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- امام خمینی، روح الله، (۱۳۴۹) کتاب ربیع از اندیشه های امام خمینی در باب ولایت فقیه، نجف اشرف.
- امانی، مهدی، (۱۳۵۴) لغت نامه جمعیت شناسی، تهران: نشر دانشگاه تهران.

- ایروانی، محمود و خداپناهی، محمدکریم، (۱۳۷۱) روانشناسی احساس و ادراک، تهران: انتشارات سمت.
- بداغی، فاطمه، (۱۳۸۳) ازدواج و تابیت زن ایرانی، نشریه کتاب زنان، سال ششم شماره ۳۴.
- بوزان، باری، (۱۳۷۸) مردم؛ دولت ها؛ ترس ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- بیرو، آلن، (۱۳۷۰) فرهنگ علوم اجتماعی، تهران: انتشارات کیهان.
- ترابی، یوسف، (۱۳۸۴) گودرزی، آیت، کالبدشکافی عصیان و شورش های اجتماعی، فصلنامه دانش انتظامی شماره ۴.
- چلبی، مسعود، (۱۳۷۵) جامعه شناسی نظم، تهران: (چاپ اول) نشر نی.
- چلبی، مسعود، (۱۳۷۵) جامعه شناسی نظم، تشریح و تحلیل نظری نظم اجتماعی، تهران: نشر نی.
- چلبی، مسعود، (۱۳۸۵) به طرف یک نظریه عمومی کثرتفاری اجتماعی، تهران: نشر نی.
- حافظ نیا، علی، (۱۳۸۲) مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: انتشارات سمت.
- حیدری، صمد، (۱۳۸۳) هویت و امنیت ملی، مبانی نظری هویت و بحران هویت، پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی.
- خاکی، غلامرضا، (۱۳۷۸) روش تحقیق بارویکردی به پایان نویسی، تهران: انتشارات بازتاب.
- خامسان، احمد، (۱۳۸۸) تحلیل مفهوم امنیت از دیدگاه روانشناسی، مجموعه مقالات همایش بین المللی امنیت انسانی در غرب آسیا.
- رجبی پور، علی، (۱۳۸۲) رابطه اعتماد و احساس امنیت، سایت تبیان.
- زتوکوما، پیتر، (۱۳۸۴) اعتماد یک نظریه جامعه شناختی، مترجم: فاطمه گلابی؛ نشر گلابی.
- ساروخانی، باقر، (۱۳۷۰) درآمدی بر دایره المعارف علوم اجتماعی تهران: نشر کیهان.
- ساروخانی، باقر، (۱۳۷۸) روشهای تحقیق در علوم اجتماعی، جلد اول و دوم، پژوهشکده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- سجادی، عبدالقیوم، (۱۳۸۴) تعمیق بینش های سیاسی، تهران: نشر سمت.
- شیخی، محمدتقی، (۱۳۷۵) جمعیت شناسی اقتصادی و اجتماعی؛ شرکت سهامی انتشار.
- صدری، محمد، (۱۳۸۳) هویت و امنیت ملی مجموعه مقالات هویت و بحران هویت.
- صمدی بگه جان، جمیل، (۱۳۸۴) امنیت اجتماعی در شهرسندج، پایان نامه کارشناسی ارشد.
- عبدالله خانی، علی، (۱۳۸۵) عدالت و امنیت، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۳۳.
- قریشی، سیدعلی اکبر، (۱۳۸۶) تفسیر احسن الحدیث، جلد ۲، انتشارات بنیاد بعثت.
- کلینی، محمدبن یعقوب، (۱۳۸۲) اصول کافی، جلد ۱، کتاب العقل والجهل.

- کونن، بروس، (۱۳۸۵) مبانی جامعه شناسی، مترجم: حسن ثلاثی، تهران: نشر توتیا.
- گلزاری، علی، (۱۳۸۰) امنیت روانی و اجتماعی در زمان حضرت ولی عصر (ع) همایش ((روان شناسی انتظار)) تهران: دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه علامه طباطبایی.
- صدری، محمد، (۱۳۸۳) هویت و امنیت ملی، مجموعه مقالات هویت و بحران هویت.
- گیدنز، آنتونی، (۱۳۷۸) تجدید و تشخیص جامعه و... در عصر جدید؛ ترجمه ناصر موفقیان، تهران: نشر نی.
- ماندل، رابرت، (۱۳۷۷) چهره متغییر امنیت ملی؛ ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران: انتشارات مرکز مطالعات راهبردی.
- ماندل، رابرت، (۱۳۷۹) چهره متغییر امنیت ملی؛ ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- محمدی، محمد، (۱۳۸۶) رنگ جنسیتی مهاجرت، تهران: نشر سمت.
- منطقی، مرتضی، (۱۳۸۳) بحرانهای هویتی در جوامع در حال گذار، مجموعه مقالات مبانی نظری. هویت و بحران هویت، پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی.
- نادری، امیر، (۱۳۸۶) مهاجرت جوانان، فصلنامه دانش انتظامی، سال ششم شماره ۳.
- واثقی، قاسم، (۱۳۸۰) تدابیر سیره عملی امام علی (ع) در تامین امنیت اجتماعی، تهران: مرکز تحقیقات و پژوهشهای نیروی انتظامی.
- واثقی، قاسم، (۱۳۸۰) تدابیر سیره عملی امام علی (ع) در تامین امنیت اجتماعی، تهران: نشر مجله سرخ.
- هدایت، محمود، (۱۳۶۹) اثرات مهاجرت های خارجی در ایران، تهران: دفتر نیروی انسانی - سازمان برنامه و بودجه.

منابع لاتین

- Figueira-Mc, Josefine (۲۰۰۱) "Community analysis" Burmer roundedg.
- Secineier, B. (۲۰۰۸). The pcyhology of security. In S.Vandenay (Ed): FRICACYPT, ۲۰۰۸ (pp. ۵۰,۹) Germany: Spriger-Verlad Berlin Heidelberg.

The effect of the presence of Afghan citizens on the sense of security of Damavand citizens

Hadi Omidi

Abstract

The purpose of this study is to identify the effect of the presence of Afghan citizens on the feeling of insecurity in Damavand. The statistical population of the study includes all citizens of Damavand. The sample was selected by simple random sampling method = $203n$ = sample, and by distributing a questionnaire about the level of security of Damavand

citizens from the presence of Afghan citizens in the city and using them in various activities. Since the standard questionnaire was used, the questionnaires were valid. In order to determine the reliability of the questionnaire before its final distribution, a preliminary study was conducted by distributing the questionnaire among ۳۰ bank customers, and then through SPSS software Cronbach's alpha. The interview questionnaire was equal to ۰.۸۷%. The hypotheses were formulated into two main hypotheses and three sub-hypotheses, which include: ۱. The presence of Afghan nationals reduces security. ۲. Contractors' assessment of financial, human and moral security. It is the same with the presence of Afghan citizens.

Then, the hypotheses were tested with non-parametric statistical methods and Friedman with the help of SPSS statistical software. The first hypothesis is also rejected. That is, contractors do not feel safe in the presence of Afghan nationals. Third, given that the calculated significance level is less than five percent ($p < 0.05$), the null hypothesis is rejected. This means that the contractors' assessment of financial, human and moral security is not the same as the presence of Afghan nationals.

Keywords: sense of security, immigration, Afghan nationals, moral security, security of life, financial security